

PEDAGOGICKÁ FAKULTA MASARYKOVY UNIVERZITY

Katedra výchovy ke zdraví

RV2BP_3RZ Reprodukční zdraví

Sexualita a náboženství

Vypracovala: **Veronika Gilbertová** (UČO 391942)

Obor: VZ3+CH3

1. ročník, bakalářské/prezenční studium

Přednášející: PhDr. Mgr. Jitka Reissmannová, Ph.D.

Jihlava listopad 2013

Obsah

1. Úvod	3
2. Jádru práce	4
3. Křesťanství	4
3.1. Judaismus.....	6
3.2. Islám.....	7
3.3. Buddhismus	9
3.4. Hinduismus	10
4. Příběh z Německa	10
5. Závěr	11
6. Literatura	12

1. Úvod

Cílem mé seminární práce je objasnit otázky dvouslovného pojmu Sexualita a náboženství.

„Sexualita je široká oblast biologických a psychologických jevů vztahujících se k pohlavnímu životu.“¹

„Náboženství je vztah člověka k něčemu co ho přesahuje a na čem je závislý a souhrn projevů této závislosti.“²

Lidé potřebují nějakou motivaci, nějaká pravidla a tak si před mnoha lety vytvořili náboženství, ke kterému vzhlíží, které uctívají, podle kterého se chovají, a kterému věří.

Na celém světě je mnoho lidí, mnoho tváří, mnoho kultur, zvyků, obyčejů, ale také nepřeborné množství náboženství, která jsou si něčím dost podobná, ale když je trochu rozebereme zjistíme, že je každé úplně jiné. Tato nejrůznější náboženství mají jiný pohled na lásku, vztahy a sexualitu.

„Nejkrásnější a nejhlubší pocit jaký může člověk zažít je poznat tajemno. To je základním principem náboženství, stejně tak jako veškerého seriózního úsilí v umění a ve vědě.“³

¹ Nový akademický slovník cizích slov A-Ž. Vyd. 1. Praha: Academia, 2008, 1253 s. ISBN 978-80-200-1415-3, str.725

² Encyklopedický slovník. 1. Vyd. Praha: Odeon, 1993. ISBN 80-207-0438-8, str.717

³ Albert Einstein

2. Jádru práce

Z velkého kvanta světového náboženství jsem vybrala pouze pět, podle mě nejznámějších vír. Jedná se o křesťanství, které je v České republice nejvíce zastoupeno, a které je nám Čechům velice dobře známo, i přesto, že někteří lidé věřící nejsou, znají nejmílanější pravidla a příkazy církve velice dobře. Dále se zaměřím na judaismus, neboli židovskou církev a na Islám, Buddhismus a Hinduismus.

2.1. Křesťanství⁴

Náboženství, které věří pouze v jednoho Boha. Počátky jsou datovány do 1.st. v Palestině, po době, kdy byl ukřižován Ježíš Nazaretský. Následovníci s apoštoly propagovali, že Bůh Ježíše vzkřísil z mrtvých.

Název křesťanství vzniklo díky jménu Ježíš Kristus. Posvátnou knihou je Nový zákon, který ale vznikl ze Starého židovského zákona.

Fakt, který zná i nevěřící je, že podle církve smí věřící člověk souložit až po svatbě. Pohlavní styk je totiž darem pouze manželů. Jedná se o dobro, ze kterého vychází radost a potěcha.

„Mladý muž s mladou ženou spolu chodili přibližně 3 roky. Muž je velice silně věřící, a protože měli po 3 letech už touhy k pohlavnímu styku, tak se v čerstvých 18 letech vzali. Po svatbě spolu začali bydlet a nevydrželi spolu ani měsíc. Výsledkem bylo jen to, že se brzy vzali a ještě dříve rozvedli.“⁵

⁴ Nejzastoupenějším náboženstvím v České republice je římskokatolické, ke kterému se hlásí 1 082 463 lidí.

⁵ Příběh z mého okolí

Dalším vážným hříchem proti církvi je mimomanželská soulož, čili cizoložství. Církev říká, že sex je povolen pouze v manželství.

„Sexuální oddání se musí být znakem a projevem osobního oddání se muže a ženy v nejširším smyslu, tedy v životním a láskyplném manželském společenství.“⁶

Pojmem „smilstvo“, kterým se porušuje 6. Boží přikázání „Nesesmilníš“ započítává jak sexuální hrátky mimo manželství, tak i každou dvojsmyslnou řeč, nemravnou představu či touhu.

Dále církev špatně kouká na pohlavní vzrušení, ke kterému dojde mimo soulož, nedovoluje masturbaci (onanování)⁷ a ani není povoleno opatřit semeno pro zdravotní účely.

Homosexualitu na jedné straně odsuzuje, protože je to něco nepřírozeného. Nedovoluje styk před svatbou a svatbu těchto lidí nedovoluje. Na druhé straně říká, že k homosexuálním jedincům musíme přistupovat s respektem, protože vedou těžký život.

„Podle stávající nauky a práva jsou muži a ženy s rozdílnými homosexuálními sklony zpravidla neschopni heterosexuálního manželství. Manželství mezi partnery stejného pohlaví je podle církevního práva nemožné“⁸

Církev rozhodně nepovoluje antikoncepci a všechny umělé verze zakazuje. Připouští pouze tzv. metodu plodných a neplodných dnů. Tento zákaz ale většina katolíků porušuje.

„Manželská láska musí být plně lidská, výlučná a otevřená pro nový život.“⁹

⁶ Homosexualita z katolického pohledu. Vyd. 1. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2003, 334 s. ISBN 80-726-6138-8, str. 187 “

⁷ Název onanování je vytvořeno podle biblické postavy Onana, který se podle tradic měl s manželkou svého zemřelého bratra a zplodit dítě, které by se stalo dědicem po svém mrtvém otci. Onan chtěl ale majetek pro sebe, proto nechal při pohlavním styku vytéct ejakulát mimo ženu.

⁸ Homosexualita z katolického pohledu. Vyd. 1. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2003, 334 s. ISBN 80-726-6138-8, str. 179

⁹ Encyklika Humanae Vitae (1968) a potvrzeno na synodě r. 1980 v Římě.)

2.2. Judaismus

Jedná se o židovské náboženství. Věří v jediného Boha, Hospodina a řídí se podle Starého zákona. Jako svaté stánky používají synagogy, kde je hlavním představitelem rabín. Za celý rok mají několik slavností, slaví i mužské obřízky, ale nemají Vánoce.

Judaismus k otázce sexu přistupuje jako k daru, v případě, zda ho lidé užívají zodpovědně. Pohlavní styk je chápán jako intimní vztah, ne jako biologický proces. Styk je ale zakázán a je dovolen až po manželství, kdy jsou plozeny děti.

Na homosexualitu přihlíží velmi špatně. Starý zákon ji proklíná a trestá. Bůh udělil, že člověk má využívat sexu k rozmnožování, tudíž homosexuální lidé páchají hřích. Na lesbickou lásku se ale nějak ve Starém zákoně zapomnělo, ale v reálném životě není v normách s židovskými pravidly. Židé tyto lidi přehlíží, pokud nemají nějaké výjimečné nároky, ale zároveň se hovoří o tom, jestli mohou homosexuálové chodit do kostelů.¹⁰

Jsou dva druhy židů, a každý z nich se dívá na antikoncepci jiným způsobem. Ortodoxní židé nepoužívají moc často antikoncepční prostředky a tuto problematiku diskutují s rabínem. Modernější židé tuto otázku příliš neřeší.

¹⁰ V Americe existují tzv. *Gay synagogues* – synagogy pro homosexuály

2.3. Islám

Islám je náboženství vzniklé na počátku 7.st. Zakladatelem je prorok Muhammed. Toto náboženství vychází z judaismu. Uctívá jediného boha Alláha, který je „*milosrdný a slitovný*“, je stvořitelem, vládcem a soudcem lidí. Věřící se řídí podle posvátné knihy Koránu a musí dodržovat následující pravidla: podstoupit obřizku, modlit se pětkrát denně, v měsíci ramadánu dodržet půst a jedenkrát za život navštívit Mekku ¹¹. Rozšířen v Arábii, Africe, Asii ale také Španělsku.

Podle islámu je řečeno, že žena je sexuálně vyzývavá. Islám sexualitu nezakazuje, ale ženu, která muže vyzývá a nemůže se tomu bránit. Proto nosí ženy různé dlouhé hábity a zahalené tváře. Muž se nemusí ženy „*bát*“ až v jejich padesáti letech, kdy je už neatraktivní.

Islám říká, že sex je bohulibá činnost v případě, že se z tohoto aktu zrodí nový život. Z pohledu tohoto náboženství je žena naprosto nevyslyšená jakýmkoliv žádostem co se týká sexu. Musí poslechnout svého muže. Žena musí souhlasit se sexuálním stykem. Jestliže se tak nestane, musí dát jasný důvod, proč to tak je. Když důvod není dost pádný, muž ji smít zabavit jídlo a vyhodit ji z domu, když se žena začne hádat, smí ji muž potrestat i fyzicky.

Plno lidí věřících v islám nezažijí pravou lásku, protože si ve většině případů berou partnery, které si sami nevybrali. Mohou za to rodiče, kteří vidí ve vhodných partnerech velké mění a zajištění pro celou rodinu. Proto, i mimo jiné, na lásce v těchto zemích nezáleží. Navíc je v těchto zemích povolena polygamie¹², což se lásky také moc netýká. Svazek manželský znamená pouze ujednání, ze kterého plyne, že muž se ženou se mohou navzájem dotýkat a bydlet spolu.

Co islám ostře sleduje je cizoložství. Korán říká, že pokud je cizoložství zaznamenáno čtyřmi osobami, které to potvrdí, můžou trestaného člověka ukamenovat.

¹¹ *Jedná se o město na západě Saúdské Arábie. Věřící vnímají toto město jako cíl svých poutí*

¹² = *mnohoženství. Znamená společné bytí muže a ženy s dalšími členy opačného pohlaví.*

Jestliže mám muž více žen, jedná se o polygynii, která je povolena při islámu. Avšak muž musí (plnit) všechny (povinnosti) spravedlivě a stejným dílem.

V případě že má žena více mužů, hovoříme o polyandrii. Toto soužití se vyskytuje například u Eskymáků nebo občas v Indii. Setkáváme se však i s pojmem polygynní polyandrie, což znamená kombinace výše dvou popsaných polygamií a vyskytuje se v Tibetu.

„V muslimském světě sexualita je současně víc otevřeným a zároveň i více konzervativním tématem, než v jiných zeměpisných regionech.“¹³

„V sexuálním životě islám dává přednost muži a omezuje svobodu žen. Sexuální svoboda ženy na tomto světě je limitována požadavkem naprosté poslušnosti a pokory. Právní autority se zásadně shodují v tom, že žena nemá – kromě zcela mimořádných příčin – právo odmítnout styk.“¹⁴

Jestliže se jedná o lásku mezi osobami stejného pohlaví, jsou islámem neschvalovány. Islám chápe homosexualitu tak, že se jedná o porušení božského práva. Společně pak s alkoholem, drogami a cizoložstvím patří k záležitostem, které ruínují společnost. Existují i případy, kdy byla homosexualita ztrestaná smrtí.

K antikoncepci se islám nějak nevyjadřuje, v Koránu přímo nezakazuje, ale muslimové antikoncepci odmítají, neboť ženy jsou určeny k rození dětí. Proto při islámské víře závisí na tom, jak se, na problému ohledně antikoncepce, domluví manželé.

Islám se ale dívá velmi negativně na potraty. V chudých rodinách však nemají někdy jinou možnost, než se k potratu uchýlit, i přes víru ho provedou doma. Jako potrat berou i tzv. pilulku po, která se bere po oplodnění.

„Nezabíjejte děti své z obavy před zchudnutím, vždyť My jim i Vám obživu ušetříme. A jejich zabíjení je hříchem velkým.“¹⁵

¹³ *Náboženství a tělo. Vyd. 1. Editor Andreas Laun. Překlad Radomír Malý, Marie Malá. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 272 s. CERES: Central European Religious Studies, sv. 3. ISBN 80-867-0217-0, str. 26*

¹⁴ *Náboženství a tělo. Vyd. 1. Editor Andreas Laun. Překlad Radomír Malý, Marie Malá. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 272 s. CERES: Central European Religious Studies, sv. 3. ISBN 80-867-0217-0, str.26*

¹⁵ [Korán, 17: 31]

2.4. Buddhismus

Náboženství, které založil Buddha poskytuje poučky, které pomohou překonat utrpení a žízeň, které nastane po životě a radí, jak dosáhnout nirvány. Buddhismus akceptuje kastovní rozdíly, nepotřebuje kněze a je nejrozšířenější v Asii. Občas se setkáme i s myšlenkou, že se nejedná o náboženství, ale spíše filozofický směr.

*„Nevěřte mým slovům jen proto, že to řekl Buddha. Vše dobře prozkoumejte. Buďte sami sobě světlem.“*¹⁶

Vztahy v buddhismu jsou spíše laxní, neurčuje, kolik partnerů smí člověk mít, nebo jak dlouho. Jsou naučeni nic od svých protějšků nečekat a tím se vyvarují jakýmkoliv zklamáním svých iluzí nebo představ. O partnera však pečují jak nejvíc umí.

Toto náboženství je od ostatních více otevřené sexu. Neříká nic o tom, kolik je správné mít partnerů a nikde se nedočtete nic o tom, že je sex hříšnou aktivitou, naopak eventuality jsou volné. Sám Dalajláma řekl, že tělo je určeno k věnování radosti a lásky.

*„V buddhismu je sexualita součástí života, pohlavní orgány jsou označovány jako zdroj štěstí a mohou přinášet životní sílu. Chceme partnerovi přinášet vlastním tělem štěstí a nemyslíme přitom jen na sebe. Navíc Buddha jen málokdy stanovoval striktní pravidla a i v této oblasti vidí lidi jako dospělé a jejich zvyky v ložnici nechává na nich. Obecně odrazuje od vměšování se do dobře fungujících vztahů a od incestu, tedy od sexuálních vztahů mezi nejbližšími příbuznými, protože to velmi zatěžuje genotyp.“*¹⁷

Homosexualitu chápe jako produkt špatné karmy. Tvrdí, že homosexuální jedinec si v minulosti počínal sexuálně nevhodně a v novém současném životě své postupy pořád dosud nestihl změnit.

Buddhismus antikoncepční prostředky¹⁸ vidí jako nic dobrého, ale při světové modernizaci a rozrostlé populaci antikoncepci povoluje, ale rozhodně nedovoluje takové prostředky, které zabíjejí už zplazený život v těle matky, stejně tak jako potrat.

¹⁶ Buddhův výrok

¹⁷ Z knihy Buddha a láska: cesta ke šťastnému partnerství

¹⁸ Buddhismus se nejvíce přiklání k antikoncepční metodě takové, že oddělí muže a ženy například vstupem do kláštera

2.5. Hinduismus

Hinduismus je náboženský proud, který počal v Indii, v první polovině 1.tis. př.n.l. Namísto obětování potřebuje lásku a uctívání bohů a oddanost. Konají velkolepé obřady a poutě.

Je přesvědčen o radosti ze smyslnosti, tělesnosti a pohlavnosti. Na sex se dívá jako na naprosto přirozenou věc, možná až božskou.

Také v hinduismu existují určitá pravidla. Ta například zakazují předmanželský či mimomanželský sex.

Hinduismus je k homosexuálním lidem velice tolerantní. Jsou nálezy ve starých knihách, kde se píše o zrovnoprávnění i s tzv. „*třetím pohlavím*“ . Co je ale zajímavé a nepochopitelné je, že i přes toto povolení z knih, je homosexualita v Indii zakázána. Což je asi důsledkem starých zákonů z tehdejších britských kolonií.

Hinduismus přísně zakazuje hormonální antikoncepci a potraty. Věří, že takto se zabije sv. muž.

3. Příběh z Německa

Manželé z Německa se osm let snažili o dítě. Když se stále nic nedělo, došli na kliniku. Tam doktoři ale zjistili, že jsou oba schopni počít potomka. Po několika otázkách přišli na to, že manželé osm let neměli fyzický kontakt, o kterém jim nikdo z rodiny neřekl. Jednalo se o pár ze silně věřící rodiny, který neznal důležité aktivity, které jsou ke zplození dítěte potřeba. Po této zkušenosti začali chodit na lekce „jak na sex“.

4. Závěr

Ve své seminární práci jsem nastínila hlavní problémy týkající se sexuality v různých náboženstvích po světě.

Pro svůj výtvar jsem si vybrala pět nejvýznamnějších náboženství a ke každému jsem uvedla pohled na konkrétní problematiku, mezi kterou patří řešení pohlavního styku před svatbou, homosexualita, antikoncepce nebo potraty.

Pro zpestření práce jsem uvedla i dva zajímavé příběhy ze života silně věřících lidí.

5. Literatura

Použité knihy:

Encyklopedický slovník. 1. vyd. Praha: Odeon, 1993. ISBN 80-207-0438-8

Homosexualita z katolického pohledu. Vyd. 1. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2003, 334 s. ISBN 80-726-6138-8

Náboženství a tělo. Vyd. 1. Editor Andreas Laun. Překlad Radomír Malý, Marie Malá. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 272 s. CERES: Central European Religious Studies, sv. 3. ISBN 80-867-0217-0

Nový akademický slovník cizích slov A-Ž. Vyd. 1. Praha: Academia, 2008, 1253 s. ISBN 978-80-200-1415-3

NYDAHL, Ole, Monika TWORUSCHKA a Udo TWORUSCHKA. *Buddha a láska: cesta ke šťastnému partnerství*. Vyd. 1. Editor Iva Doležalová, Eleonóra Hamar, Luboš Bělka. Překlad Anna Francová, Jan Matuška. Brno: Bílý deštník, c2008, 223 s. Gütersloher Taschenbücher: Central European Religious Studies, 720. ISBN 978-809-0382-121

KLÖCKER, Michael, Monika TWORUSCHKA a Udo TWORUSCHKA. *Wörterbuch Ethik der Weltreligionen: die wichtigsten Unterschiede und Gemeinsamkeiten*. Vyd. 1. Editor Iva Doležalová, Eleonóra Hamar, Luboš Bělka. Překlad Radomír Malý, Marie Malá. Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, c1995, 237 s. CERES: Central European Religious Studies, 720. ISBN 35-790-0720-3

Použité internetové zdroje:

<http://www.adastra.estranky.cz/clanky/vztahy/buddhismus-a-partnerstvi.html>

<http://absolventi.gymcheb.cz/2010/klning/laskaasex.html>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Polygamie>

<http://www.czso.cz>

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=121856337867976&id=33085614443

<http://www.homohetero.at/info/co-na-to-hovori-buh/cs/>

<http://www.islamweb.cz/fatwy/fatwa.php?fatwald=52>

<http://www.marinka.cz/vas-literarni-koutek/zena-a-nabozenstvi-iv-nabozentvi-a-sexualita>

<http://www.novinky.cz/cestovani/139176-indie-ma-take-svuj-tibet.html>

<http://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/32128-manzele-nevedeli-jak-pocit-dite.html>

http://theses.cz/id/aufxry/Specifika_oetovn_vyznava_hinduismu_na_oetovac_jednotce.pdf

<http://www.vitalia.cz/clanky/cirkev-a-sex-bez-obalu/>

http://zena.centrum.cz/clanek.phtml?old_url=zena/atlas/2006/11/30/clanky/nabozenstvi-a-antikoncepce-benevolence-ci-zakazy/komentare/novy/